

תוכן עניינים

שער א': כללי	1
פרק א': מבוא	1
פרק ב': דינים וההלכה הפסוקה	5
1. תקנות הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982	5
1.1 הדין	5
1.2 ההלכה הפסוקה	18
2. תקנות המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ג-1973	18
פרק ג': דברי הסבר כלליים	21
פרק ד': סיכום ביניים	25
פרק ה': יחסי הגומלין בין הבטחת המזונות על-פי החוק ודיני פשיטת רגל/חוק חדלות פירעון	27
1. כללי	27
2. חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 והבטחת מזונות - הפטר וחובת מזונות	28
2.1 הקצבה לזכאי מזונות	28
2.1.1 הוראת סעיף 179 לחוק חדלות פירעון ודברי ההסבר לסעיף הנ"ל	28
2.1.2 דין ישן - סעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל	29
2.2 הפטר - סעיף 174 לחוק	33
2.3 חובות שאינם בני הפטר - סעיף 175 לחוק	33
2.4 ביטול ההפטר - סעיף 176 לחוק	35
3. נדחה ערעורו של פושט רגל - לא ניתן להחיל את צו ההפטר בעניינו על חוב מזונות שהוא חב למוסד לביטוח לאומי	36
4. אין כל הוראת שילוב או התאמה, בין פקודת פשיטת הרגל לבין חוק הבטחת תשלום	37
5. התקבלה חלקית בקשה למתן הפטר על חוב מזונות	38
6. נדחתה בקשת החייב להחיל את ההפטר גם על חוב המזונות כלפי המוסד לביטוח לאומי	39
7. נדחתה בקשה לקבוע כי יש למחוק את תיק ההוצאה לפועל שפתח המוסד לביטוח לאומי	40
8. מצבו האישי והרפואי של החייב נכנס לגדר אותם מקרים חריגים בהם ניתן לחייבים הפטר מחוב המזונות	41
9. איזון ראוי בין מצבו של החייב, לבין חוב המזונות	42
10. יש מקום בנסיבות הייחודיות של התיק להורות על מתן הפטר לחוב המזונות	43
11. נדחתה בקשה להפטר בחוב מזונות בסייג מסויים	43

12. הדרך להגנה על אוכלוסייה מוחלשת זו, אינה צריכה לבוא על חשבון	
חייב נכה המתגורר בהוסטל, המהווה אף הוא אוכלוסייה מוחלשת.....	44
13. סיבותיו האישיות הפרטניות של החייב ונסיבות הבקשה הצדיקו,	
באופן חריג, היעדרות לבקשת הפטר מחוב המזונות	45
14. התקבלה בקשה להפטר מחוב מזונות חרף השיקולים הראויים	
שהעלה המוסד לביטוח לאומי בתגובתו	46
15. התקבלה בקשה להפטר מחוב מזונות באופן חריג	47
16. לא די בכך שהחוב נוצר לפני שנים רבות על-מנת לתמוך במתן	
הפטר	48
17. טענותיו של חייב בדבר מצבו הכלכלי והבריאותי המקשים עליו	
לפרוע את חוב המזונות לא מהוות נסיבות מצדיקות מתן הפטר לחייב	
מתשלום חוב המזונות	49
18. החייב אינו לוקה בבריאותו בצורה משמעותית, הוא לא מוכר כנכה	
ואף לא נקצבו לו אחוזי נכות כלשהם	50
19. שיקול-דעתו בית-משפט בבקשה להפטר בחוב מזונות	50
20. לא אותר חוסר תום-לב ביצירת החובות	51
21. התנהלות החייב הוותה ניצול לרעה של מנגנון תשלום המזונות	52
22. השיקול לתת הפטר גובר על השיקולים הכלליים עליהם הצביע	
המוסד לביטוח לאומי	52
23. התבלה בקשת להפטר חוב מזונות לאור נסיבותיו החריגות של	
החייב	53
24. הכנסות התא המשפחתי אינן מצדיקות מתן הפטר מוחלט מחוב	
המזונות	54
25. הבקשה התקבלה בשים-לב להלכה הנוהגת ולמגמות הפסיקה בעניין	
ועל רקע נסיבותיו האישיות של החייב	55
26. נסיבות הבקשה דנן עולות כדי אותם מקרים חריגים עליהם עמד	
בית-המשפט העליון בפסיקותיו, המצדיקות היעדרות לבקשה מעין זו	56
27. אי-מתן הפטר גם מחוב המזונות ירוקן מכל תוכן את ההפטר שניתן	
לחייב במסגרת הליך זה	57
28. המחוקק לבית-המשפט שיקול-דעת לפטור את החייב תשלום חוב	
המזונות	58
29. לבית-המשפט שמור שיקול-הדעת, במקרים מסויימים וחריגים	
להורות כי הפטר יחול גם על חבות המזונות	59
30. לא נמצא כי במקרה דנא מתקיימות נסיבות המצדיקות סטיה מן	
הכלל ומתן הפטר לחייב מתשלום חוב המזונות	60
63. פרק ו': הזכות למינימום של קיום אנושי בכבוד	
65. פרק ז': הזכות למינימום של קיום אנושי בכבוד וחוק הבטחת הכנסה ...	
שער ב': חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 - דין, ההלכה	
ודברי הסבר	67

פרק א': הגדרות - סעיף 1 לחוק	67
1. הדין	67
2. "בני זוג"	69
3. גמלת הבטחת הכנסה	81
4. "ילד" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הבטחת הכנסה	82
5. התנהלות המוסד לביטוח לאומי בנוגע לגמלאות - ההלכה הפסוקה	83
6. יישום חוק הבטחת הכנסה במצב של משפחה ביגמית או פוליגמית	86
7. הכנסה מסיוע כהכנסה לצורך חישוב גמלתו של אדם	87
8. גמלת הבטחת הכנסה - תביעה לקבלת הבטחת הכנסה כנפרדת - התביעה נדחתה	88
9. גמלת הבטחת הכנסה - משפחה פוליגמית - התביעה נדחתה	92
10. הבטחת הכנסה - התייחסות לנישואין לפי הדת המוסלמית - התביעה נדחתה	94
11. גמלת הבטחת הכנסה - הבחנה בין סיוע לעזרה כספית מתמשכת	95
12. גמלת הבטחת הכנסה - ידועים בציבור המנהלים משק בית משותף - התביעה נדחתה	96
13. גמלת הבטחת הכנסה - גירושים פיקטיביים - התביעה נדחתה	96
14. גמלת הבטחת הכנסה - אי-דיווח ומסירת מידע כוזב למוסד לביטוח לאומי - התביעה התקבלה בחלקה	97
15. גמלת הבטחת הכנסה - קיצבת זקנה - הכנסות מנכסים - התביעה התקבלה	101
16. גמלת הבטחת הכנסה - בני זוג מאותו המין - התביעה נדחתה	103
17. גמלת הבטחת הכנסה - לא חלפו 12 חודשים מיום הפרידה מבן הזוג - הבעל הוא לא תושב ישראל והתובעת היא תושבת חוזרת - התביעה התקבלה	104
18. גמלת הבטחת הכנסה - אסיר משוחרר במעצר בית - התביעה נדחתה	105
19. גמלת הבטחת הכנסה - בחינת אופי הראיות והמסכת העובדתית - התביעה התקבלה	106
20. נדחה ערעורה של אם יחידנית על החלטת משרד השיכון שלא להכיר בה רטרואקטיבית כזכאית לדיור ציבורי - ההחלטה סבירה ועניינית	108
21. זכאות לקבלת הבטחת הכנסה - נדחתה עתירתו של המערער, לא נמצאו טעויות מהותיות המצדיקות התערבות של בית-משפט	110
22. יש לבחון זכאותה של המערערת לגמלת הבטחת הכנסה כ"נפרדת", כנטען על-ידה	111
23. יש להעדיף את הדרך הפרשנית המקנה את הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה	111

24.	האם יש לראות את המערערת ובן זוגה כמנהלים "משק בית משותף"?	113.....
25.	ככל שקיים ספק בהליך של ביטחון סוציאלי, הספק פועל לטובת המבוטח	114.....
26.	הגדרת "ילד" בחוק לשם קבלת גמלה	115.....
27.	משהתובע הודה בכך שבנו אינו גר עימו, הרי שהתובע אינו זכאי לתוספת לגמלה	116.....
28.	הותרת גמלת קיום מינימלית	116.....
29.	התקבלה תביעה למזונות - לא נוהל משק בית משותף	117.....
30.	הנתבע לא עמד בנטל להוכיח שהתובע ואשתו חיו כבני זוג	118.....
31.	תשלום המזונות נחשב כהכנסה של בת הזוג של התובע ושל התא המשפחתי	119.....
32.	בדין נהג הנתבע עת דחה את תביעת התובעת לגמלת הבטחת הכנסה	119.....
33.	התקבלה תביעה לתשלום רטרואקטיבי של גמלה	120.....
פרק ב': זכאות - תנאי זכאות - סעיף 2 לחוק	121.....	
1.	הדין	121.....
2.	תנאי התושבות בארץ - בן זוג אינו מקיים את תנאי הזכאות הבסיסי	123.....
3.	שהות בת שבועיים בחוץ לארץ - הערעור התקבל ברוב דעות	124.....
4.	היעדרות לסירוגין	124.....
5.	בחינת התושבות כדי לקבוע מיהו תושב ישראל	129.....
6.	"אכשרה" - "זכאי שנשלח לאכשרה מקצועית"	131.....
7.	הזכאות לגמלה כאשר מדובר בבני זוג	132.....
8.	היקף זכאות לגמלה ומסירת מידע למוסד לביטוח לאומי	132.....
9.	היעדר כושר עבודה ופרנסה ותעודה רפואית להוכחת אי-כושר עבודה	133.....
10.	חלוקת העבודה בין שירות התעסוקה למוסד לביטוח לאומי	134.....
11.	שאלת סיווגה של "תמיכה משפחתית" כהכנסה	134.....
12.	חובת הדיווח למוסד לביטוח לאומי	136.....
13.	הוכחת העברת בעלות במקרקעין לצורך חוק הבטחת הכנסה	137.....
14.	זכאות לקיצבת זקנה - תושבות בארץ ישראל - הערעור נדחה	138.....
15.	גמלת הבטחת הכנסה - תושבות בארץ ישראל - התביעה התקבלה	142.....
16.	קביעת תושבות במדינת ישראל - קיצבת ילדים והבטחת הכנסה - התביעה נדחתה	144.....
17.	זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - הערעור התקבל באופן זה שהוחזר למוסד לביטוח לאומי כדי שיחליט על גובה תשלום הגמלה שלו זכאי המערער	145.....

18. זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - קורס להכשרה מקצועית - התביעה נדחתה.....	146
19. זכאות גמלת הבטחת הכנסה - "אלכוהוליסט כרוני" - התביעה נדחתה.....	147
20. הזכות לגמלת הבטחת הכנסה - המשיבה סירבה לעבוד כקופאית - הערעור התקבל.....	148
21. זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התובע לא התייצב כנדרש בלשכת שירות התעסוקה - התביעה נדחתה.....	149
22. זכאות להבטחת הכנסה - התובע לא התייצב כנדרש בשירות התעסוקה בשל מחלה - התביעה נדחתה.....	150
23. גמלת הבטחת הכנסה - אי-התייצבות בלשכת שירות התעסוקה - התביעה נדחתה.....	153
24. גמלת השלמת הכנסה - העברת בעלות במקרקעין - התביעה התקבלה בחלקה.....	156
25. קיצבת גמלת הבטחת הכנסה - הכנסה רעיונית מנכס מקרקעין - התביעה נדחתה.....	157
26. זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - כושר רפואי לעבוד - התביעה נדחתה.....	158
27. הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה - תמיכה כספית משפחתית - התביעה נדחתה.....	159
28. הזכות לגמלת הבטחת הכנסה - אי-דיווח למוסד לביטוח לאומי לביטוח לאומי על הפסקת עבודה - התביעה נדחתה.....	160
29. זכאות גמלת הבטחת הכנסה - ניהול משק בית משותף עם בן זוג - התביעה נדחתה.....	162
30. זכאות גמלת הבטחת הכנסה - התובע פרוד שחי עם אישתו - התביעה נדחתה.....	164
31. קיצבת הבטחת הכנסה - דמי נסיעה כהכנסה - התביעה נדחתה.....	165
32. זכאות להבטחת הכנסה - סירוב לקורס שהוצע לתובעת - התביעה נדחתה.....	166
33. גמלת הבטחת הכנסה - השפעת הכנסת המושגח על הזכאות של המשגיח שלו לגמלה - התביעה נדחתה.....	168
34. החלטת משרד הבינוי והשיכון לדחות בקשת אם חד-הורית לקבלת דיוק ציבורי נתנה כדין.....	168
35. נדחה ערעור לקבלת גמלת הבטחת הכנסה לחודשים יוני עד אוגוסט 2015.....	170
36. התשלום שמקבלת המערערת הוא תשלום שהיא זכאית לקבלו באופן קבוע מדי חודש בחודשו ומשכך הוא בבחינת הכנסה.....	171

37.	לא נמצא טעם להבחין בין סיווג התגמול לפי חוק התגמולים כהכנסה לצורכי חוק הבטחת הכנסה בין סיווג תגמול זה לצורכי קצבת הנכות.....	172
38.	בהיעדר החרגה מפורשת, על-פי הוראות החוק והתקנות, המערער אינו זכאי לגמלת הבטחת הכנסה.....	173
39.	תשלום גמלת הבטחת הכנסה כ"דר רחוב".....	174
40.	לא נסתרה תקינות האישור שבמחלוקת ולא הובא טעם מדוע לא לתת לו תוקף.....	175
41.	המערער לא עמדה בתנאי הסף אותו דורש החוק לגבי רישום בלשכת שירות התעסוקה.....	176
42.	התובעת לא התייצבה בשירות התעסוקה לפיכך, היא איננה זכאית לגמלת הבטחת הכנסה.....	177
43.	אין מקום לקבל את עמדת התובעת כי זה אחד המקרים החריגים בהם יש לדחות את חוות-דעת מומחה.....	178
44.	לא התקיימו יחסי עבודה ולכן לא נתקיימו התנאים המזכים לגמלה בהתאם לחוק.....	179
45.	התובע לא עמד בתנאים הקבועים בחוק להחרגת נסיעה שניה לחו"ל באותה שנה קלנדרית כבסיס לשלילת גמלת הבטחת הכנסה.....	180
46.	נדחתה תביעה לגמלת הבטחת הכנסה - לא נמצא מקום לסטות מחוות-דעתו של המומחה.....	181
47.	לא קמה לתובעת זכות חוקית לתשלום הקצבה.....	182
48.	על הנתבע לשלם לתובעת גמלת הבטחת הכנסה לחודשים בהם התובעת לא היתה כשירה לעבודה.....	183
49.	לא נפל פגם בהחלטת פקיד התביעות במוסד ובדין נדחתה תביעת התובע לגמלת הבטחת הכנסה.....	184
50.	התקבלה תביעת מבוטחת לקבלת גמלת הבטחת הכנסה - החלטתו של הרופא מטעם המל"ל אינה מנומקת.....	184
51.	לא הוצגה כל ראיה ממנה עלה כי התובע ענה על הגדת המונח "הורה יחיד".....	185
52.	המערער הכשיל את קבלתו לעבודה.....	186
53.	הזכות לקבלת גמלת הבטחת הכנסה מותנית בהתייצבות דורש עבודה בשירות התעסוקה ובנכונותו לעבוד.....	186
54.	הואיל והמערער לא היתה מעוניינת בהצעה אשר הוצעה לה, הסירוב אשר נרשם בעניינה נרשם כדין.....	188
55.	התובעת מיצתה את מכסת ימי המחלה שהיא היתה פטורה מהתייצבות.....	188
56.	אין כל ספק כי המערער הוא זה שגרם לאי-קבלתו לעבודה בכך שהעמיד קשיים ודרישות.....	189

57. התובע לא הוכיח את טענותיו כי ק' והוא אינם עונים על הגדרת "בני זוג" שבחוק.....	190
58. אין לתובע זכות על-פי חוק לקבלת הגמלה בגין התקופה השנויה במחלוקת.....	191
59. יש להשיב את העניין לנתבע לשם מתן החלטה מלאה ומנומקת בשאלה, האם בתקופה הרלוונטית מנע מינויה של התובעת כערבה מפקחת את ההשתלבות בעבודה.....	192
60. התייצבות בלשכת התעסוקה.....	194
פרק ג': זכאות - סייג לזכאות - סעיף 3 לחוק.....	201
1. הדין.....	201
2. כללי.....	201
3. תלמיד באוניברסיטה - שלילת זכאות לקיצבת הבטחת הכנסה.....	203
4. תלמידת מכללה - אם חד-הורית.....	203
5. ביטול העדפה מפלה - אברכים לעומת סטודנטים, האם קיימת העדפה מפלה של אברכים לעומת סטודנטים מכוח סעיף 3 לחוק הבטחת הכנסה?.....	204
6. האם לימודיו האקדמיים של התובע שוללים זכאותו לגמלה הבטחת הכנסה?.....	209
7. האם זכאית התובעת לגמלת הבטחת הכנסה נוכח היותה סטודנטית באוניברסיטה הפתוחה?.....	209
8. האם חב התובע לנתבע כספים בגין קבלת גמלת הבטחת הכנסה שלא כדין?.....	210
9. האם קיבלה התובעת גמלת הכנסה שלא כדין?.....	211
10. האם החלטת הנתבע לבטל רטרואקטיבית את זכאות התובע לתקופת לימודיו בישיבה היתה כדין?.....	212
11. האם נשללה גמלת הכנסה מהתובע כדין לאור סירובו לקבל עבודה בלשכת התעסוקה?.....	213
12. האם מוצדקת החלטת המוסד לביטוח לאומי לשלול מהתובע את גמלת הבטחת הכנסתו?.....	213
13. האם מוצדקת החלטת המוסד לביטוח לאומי לשלול מהתובעת את גמלת הבטחת הכנסתו עקב לימודים באוניברסיטה?.....	214
14. האם זכאית תובעת שהיא אם חד-הורית לגמלת הבטחת הכנסה בעודה לומדת במכללה?.....	215
15. האם ניתן לבטל לתובעת חוב שנוצר לה עקב אי-תשלום גמלת הבטחת הכנסה בתקופת לימודיה כסטודנטית?.....	216
16. האם זכאי סטודנט שלומד מספר שעות מועט בשבוע לקבל גמלת הבטחת הכנסה?.....	217
17. האם על המוסד לביטוח לאומי לשלם לתובעת גמלת הבטחת הכנסה לפי החוק להבטחת הכנסה אם היא לומדת באוניברסיטה הפתוחה?.....	218

18. האם עקב השלמת לימודי בגרות התובעת אינה זכאית לגמלת הבטחת הכנסה?.....	218
19. האם לאור לימודיה של התובעת במכללה, זכאית היא לגמלת הבטחת הכנסה?.....	220
20. שלילת זכאותו של מבוטח לגמלת הבטחת הכנסה נוכח לימודיו באוניברסיטה.....	220
21. הגבלת זכאותם של תלמידים לגמלת הבטחת הכנסה.....	222
22. אין בסיס לטענתה של המערערת כי לימודיה מוחרגים.....	223
פרק ד': זכאות - זכאות מותנית לגמלה - ערר שטרם ניתנה בו החלטה - סעיפים 3א ו-3ב לחוק.....	225
פרק ה': זכאות - זכאות בני זוג - סעיף 4 לחוק.....	227
1. הדין.....	227
2. פרשנות המונח בני זוג.....	227
3. האם זכאי המשיב לקבל גמלת הבטחת הכנסה למרות שחי עם אשתו תחת קורת גג אחת?.....	227
4. האם על המערערת להחזיר כספים למוסד לביטוח לאומי כספים ששולמו לה כהבטחת הכנסה משום שניהלה משק בית משותף עם בן זוגה?.....	228
5. האם הזכאות לגמלה מותנית בקיום תנאי הזכאות גם לבן זוגו של תובע הגמלה בעדה המוסלמית?.....	229
6. האם נתמלאו במשיבה תנאי הזכאות המבטיחים גמלת הבטחת הכנסה?.....	230
7. האם על התובעת להשיב חוב בגין קבלת גמלת הבטחת הכנסה מכוח סעיף 4 לחוק הבטחת הכנסה?.....	231
8. האם קיבלה התובעת גמלת הבטחת הכנסה מהנתבע שלא כדין בעבור התקופה שממועד תחילת הריונה?.....	232
9. האם קיבל התובע גמלת הבטחת הכנסה עקב דיווח שגוי למוסד לביטוח לאומי?.....	233
10. האם בדין נשללה זכאות התובע לגמלת הבטחת הכנסה כיחיד בנימוק כי בתקופה זו התגורר התובע בדירתו יחד עם בת זוגו?.....	233
11. האם נכונה שלילת זכאותו של התובע לתשלום גמלת הבטחת הכנסה מן הטעם כי הוא מתגורר במשותף עם אשתו?.....	234
12. האם זכאי המוסד לביטוח לאומי לשלול גמלת הבטחת הכנסה בגין היותם של בני הזוג ידועים בציבור?.....	235
13. האם התובעת מקיימת את התנאי אשר דורש מגורים בנפרד שלא תחת קורת גג אחת במשך 12 חודשים רצופים לפחות, לשם בחינת זכאות קבלת גמלת הכנסה?.....	235

14. האם נכונה החלטת הנתבע, להפסיק את זכאותה של התובעת לגמלת הבטחת הכנסה, נוכח הטענה שהנה מנהלת חיים משותפים עם בן זוג?.....	236
15. האם התובעת מתגוררת עם בעלה לשעבר וזאת לשם בחינת זכאותה לגמלה על-פי חוק הבטחת הכנסה?.....	237
16. האם זכאי התובע שאינו חי עם אשתו לתשלום גמלת הבטחת הכנסה בהתאם לתביעה אשר הגיש לנתבע?.....	237
17. האם בדין נדחתה התביעה לגמלת הבטחת הכנסה מהטעם שהתובע אינו עומד בהגדרת מי שחי בנפרד מבת זוגו?.....	238
18. האם החלטת הנתבע לשלול מהתובע גמלת הבטחת הכנסה ליחיד מהטעם, כי ניהל באותה תקופה משק בית משותף עם בעלת הבית בו הוא מתגורר מוצדקת?.....	239
19. האם הגמלה נשללה מהתובעת על-פי החלטת הנתבע, מהטעם כי היא מתגוררת עם בן זוג?.....	240
20. האם התובעת זכאית לגמלת הבטחת הכנסה, במצב בו בן זוגה אינו תושב ישראל?.....	241
21. האם זכאותה של התובעת לגמלת הבטחת הכנסה תלויה בזכאותו של בעלה?.....	241
22. האם בדין דחה הנתבע את תביעתו של התובע לגמלת הבטחת הכנסה כיחיד?.....	242
23. האם זכאי התובע לקבל גמלת הבטחת הכנסה מכוח סעיף 4 לחוק הבטחת הכנסה כאשר אשתו לא התייצבה בלשכת התעסוקה?.....	243
24. האם זכאית התובעת לקבל גמלת הבטחת הכנסה מכוח סעיף 4 לחוק הבטחת הכנסה כאשר בעלה לא מפרנס אותה?.....	243
פרק ו': הגמלה - שיעור הגמלה - סעיף 5 לחוק	245
1. הדין.....	245
2. כללי - דברי הסבר.....	246
3. האם זכאי התובע לגמלת הבטחת הכנסה בגין לימודיו הסדירים במוסד לימודים שמעניק השכלה מוכרת במסלול לימודים של 24 חודשים?.....	247
4. האם כדין יוחסו ההכנסות לתובעת עקב הכנסה רעיונית, והאם היא זכאית לגמלת הבטחת הכנסה מכוח סעיף 5 לחוק הבטחת הכנסה?.....	247
5. האם הכנסותיו של התובע עולות על ההכנסה המותרת לצורך קבלת גמלת הבטחת הכנסה?.....	248
6. האם זכאי התובע לגמלת הבטחת הכנסה לנוכח מצב יתרתו בחשבון הבנק שלו?.....	249
7. האם הכנסות התובע גבוהות מגובה גמלת הבטחת הכנסה לה זכאי התובע?.....	249

8. האם הכנסותיו של התובע עולות על הסכום המותר בחוק לצורך זכאות להשלמת הכנסה?.....	250
9. האם זכאית התובעת לתשלום דמי מזונות וגם לגמלת הבטחת הכנסה?.....	250
10. האם זכאית התובעת לתשלום גמלת הבטחת הכנסה בעוד הכנסותיה עולות על סכום הגמלה עקב הפקדות לחשבונה?.....	251
11. האם זכאי התובע לתשלום גמלת הבטחת הכנסה בעוד הכנסותיו יחד עם אשתו עולות על סכום הגמלה?.....	251
12. מהי זכאותו של התובע לגמלת הבטחת הכנסה, חרף היותו נסמך על סיוע כספי של אמו וקרוביו?.....	252
13. האם במסגרת חישוב זכאותה של התובעת לגמלת הבטחת הכנסה, יש לקחת בחשבון הכנסה מקרקע עודפת?.....	253
14. האם נוכח קיצבת הנכות הכללית המגיעה לבתה של התובעת, היא זכאית להשלמת גמלת הבטחת הכנסה?.....	253
15. האם כדין ייחס הנתבע לתובעת הכנסה בגין עזרה מבני משפחתה כהכנסה לצורך בחינת זכאותה לתשלום הבטחת הכנסה על-פי סעיפים 5(ב) ו- 9 לחוק הבטחת הכנסה והאם כדין נשללה זכאותה לתשלום הבטחת הכנסה?.....	254
16. מהו שיעור גמלת השלמת הכנסה לו זכאי התובע אשר משלם גם דמי מזונות?.....	254
17. מהו שיעור גמלת השלמת הכנסה לו זכאי התובע אם קיימת אצלו הכנסה רעיונית?.....	255
18. האם במסגרת חישוב זכאותה של התובעת לגמלת הבטחת הכנסה, יש לקחת בחשבון הכנסה רעיונית משווי מקרקעין אשר הועברו, על-פי הסכם מתנה לבעלה של התובעת ולבנים שלהם?.....	256
19. האם זכאית התובעת להבטחת הכנסה עקב הפקדת כספים לא קבועה שקיבלה?.....	257
20. האם הסיוע הכספי הקבוע שקיבל התובע מאביו הינו בגדר הכנסה לפי סעיף 9 לחוק הבטחת הכנסה?.....	257
21. האם זכאית התובעת לתוספת השלמת הכנסה לקיצבת שארים מיוחדת כאשר הכנסתה פחותה מגובה גמלת הבטחת הכנסה?.....	258
22. האם זכאית התובעת לגמלת הבטחת הכנסה כאשר במקביל היא קיבלה תשלומי משכנתא המהווים תחליף לתשלום מזונות מבעלה לשעבר?.....	259
23. האם פיצויים ששולמו לתובע בגין תאונת דרכים יחשבו כהכנסה לעניין בחינת זכאותו לגמלת הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה?.....	259

24. האם במסגרת חישוב זכאותו של התובע לגמלת הבטחת הכנסה, יש לקחת בחשבון בחישוב הכנסותיו את שוויו זכויות הבניה של דירות בניו?.....	260
25. האם עקב הסתלקות התובעת מנכסי מקרקעין, זכאית היא לגמלת הבטחת הכנסה משופרת?.....	261
26. האם היה מקום להביא בחשבון לצורך חישוב הכנסותיו של התובע את שווי הנכס כפי הערכת השמאי, ומאיזה מועד?.....	261
27. האם כדין הפסיק הנתבע את תשלום קיצבת הבטחת ההכנסה ששולמה לתובע, בתקופה בה היתה לתובע הכנסה מהשכרת נכס?.....	262
28. האם זכאית התובעת לקבל גמלת הבטחת הכנסה בעודה משתמשת ברכב מנועי?.....	262
29. האם זכאית התובעת לקבל גמלת הבטחת הכנסה בעודה משתמשת ברכב מנועי?.....	263
30. נדחו טענות המערערת כי לא ידעה על דבר החוב עד למועד בו החל המוסד לנכות מגמלתה השוטפת, 6 שנים לאחר מועד היווצרותו, וכי דין החוב להתבטל מחמת השיהוי הרב של המוסד בגבייתו.....	264
31. הסכומים שקוּזְזו על-ידי המוסד בגין תקופה זו, קוּזְזו כדין.....	265
32. מקום בו ההכנסה עולה על גובה הגמלה - אין זכאות לתשלום.....	266
33. נדחתה תביעה בגין מסירת מידע כוזב.....	267
34. היה על הנתבע לתת לתובע את מלוא המידע על-מנת שיוכל לקבל את הגמלה המגיעה.....	268
35. לא נפל פגם באופן קביעת תוספת השלמת הכנסה לתובע על-ידי הנתבע.....	269
36. נדחתה תביעה מחמת התיישנות.....	270
37. ייעוד תשלום הקצבה.....	271
38. עניינים שונים.....	272
פרק ז': גמלה - גמלה לבני זוג - סעיף 6 לחוק.....	275
1. הדין.....	275
2. כללי.....	275
3. האם התובעת שבה להתגורר ולנהל משק בית משותף עם אבי ילדיה וכתוצאה מכך אינה זכאית לקבל הבטחת הכנסה כנפרדת?.....	275
4. האם זכאית התובעת למלוא גמלת הבטחת ההכנסה, ללא הורדה של 7.5% מסכום הגמלה, כפי שנעשה בפועל או האם יש לבחון את התובעת כמי שחיה עם בן זוגה ולשלם לה גמלה כבני זוג עם ילד?.....	277
5. האם פרודה אשר בן זוגה לשעבר לא מוכן לתת לה גט זכאית לגמלת הבטחת הכנסה מלאה?.....	278
פרק ח': גמלה - סכום קובע - סעיף 7 לחוק.....	281
1. הדין.....	281
2. שלילת הגמלה על-סמך סעיף 7 לחוק הבטחת הכנסה.....	281

3.	מהו גובה ההכנסה הרעיונית שיש לייחס לתובע בגין כספי תמורת מכירת הנכס?	283
4.	האם הפסקת תשלום גמלת הבטחת הכנסה הינה בהתאם לסעיפים 7(ב) ו-9 לחוק הבטחת הכנסה?	283
5.	האם התובע פעל בתום-לב בעת שקיבל גמלת הבטחת הכנסה מבלי להביא בחשבון את קיצבת הנכות מהעבודה?	284
	פרק ט': גמלה - גמלה שלא תשולם - סעיף 8 לחוק	285
	פרק י': הכנסה - סעיף 9 לחוק	287
1.	הדין	287
2.	כללי	288
3.	הוראת 9א(ב) לחוק הבטחת הכנסה (הישן) - פגיעה מידתית - הוראה שבוטלה	293
4.	תכלית חוק הבטחת הכנסה - בג"צ 10662/04	293
4.1.	כללי	293
4.2.	השלכות הבעלות או השימוש ברכב על הזכאות לגמלה	295
4.3.	הפגיעה בזכות	296
4.4.	על כבוד האדם והזכות לתנאי-קיום מינימאליים	296
4.5.	האם סעיף 9א(ב) פוגע בזכות החוקתית למינימום של קיום אנושי בכבוד?	298
4.6.	הוראות פסקת ההגבלה	301
5.	בטלות סעיף 9א(ב) לחוק הבטחת הכנסה - בעלות או שימוש ברכב שוללים את הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה	308
6.	גמלת נכות כללית בשיעור השולל את זכאותו של המערער לגמלת הבטחת הכנסה - הערעור נדחה	311
7.	הכנסה רעיונית מנכס מקרקעין	313
8.	גמלת הבטחת הכנסה - בעלות על נכס - הערעור נדחה	329
9.	סיוע משפחתי איננו בבחינת "הכנסה" - תמיכת קרובים	330
10.	הזכות למקום מגורים כחלק מכבוד האדם והזכות לקיום מינימאלי	333
11.	תמיכה משפחתית בהקשרו של חוק הבטחת הכנסה	334
12.	קיצבת נכות מעבודה נוכתה מסכומי הבטחת הכנסה	336
13.	"רנטה" מגרמניה כ"הכנסה"	337
14.	גמלת הבטחת הכנסה - שימוש ברכב - התביעה נדחתה	339
15.	חישוב גמלת הבטחת הכנסה - כסף שהתקבל ממכירת דירה כרכיב בחישוב הגמלה - הערעור נדחה	342
16.	גמלת הבטחת הכנסה - אי-שיתוף פעולה ואי-גילוי מלא של זכויות התובע בנכסים שונים - הערעור נדחה	343
17.	גמלת השלמת הכנסה - העברת בעלות במקרקעין - התביעה התקבלה בחלקה	343

18. גמלת הבטחת הכנסה - נכס על-שם התובעת וכספי פיצויי פיטורים -	
התביעה התקבלה בחלקה.....	344
19. גמלת הבטחת הכנסה - עזרה משפחתית מתמשכת - התביעה	
נדחתה.....	346
20. גמלת השלמת הכנסה - שווי זכויות בניה - התביעה התקבלה	
בחלקה.....	351
21. גמלת הבטחת הכנסה - הכנסה רעיונית מנכס (חנות) - התביעה	
התקבלה (ככל שהזכות משמשת למגורי החייב - אין לראותה כ"נכס" לצורך קביעת הכנסה רעיונית).....	354
22. גמלת הבטחת הכנסה - הפרשי שכר כחלק משכר העבודה - התביעה	
נדחתה.....	355
23. הכנסת התובעת מדמי אבטלה עלתה על התקרה המזכה בדמי מזונות	
- התביעה נדחתה.....	356
24. גמלת הבטחת הכנסה - שימוש ברכב שלא לצרכים רפואיים -	
התביעה נדחתה.....	358
25. גמלת הבטחת הכנסה - קביעת שווי רכב - התביעה נדחתה.....	359
26. גמלת הבטחת הכנסה - יתרת זכות גדולה בחשבון העו"ש של התובע -	
התביעה נדחתה.....	360
27. גמלת הבטחת הכנסה - פיצויי פיטורים והכנסה רעיונית מדירות -	
התביעה התקבלה בחלקה.....	361
28. גמלת הבטחת הכנסה - דמי מזונות כהכנסה - התביעה נדחתה.....	362
29. גמלת הבטחת הכנסה - תרומה מתמשכת - התביעה התקבלה.....	363
30. העתירה נדחתה - לקתה בשיהוי סובייקטיבי ואובייקטיבי.....	364
31. הכנסותיו של מר נ' עלו על הרף הקבוע בחוק הבטחת הכנסה. לפיכך	
הוא אינו זכאי לקצבת הבטחת הכנסה נוסף.....	366
32. אין גמלת הבטחת הכנסה משולמת עבור מי שיכול להפיק הכנסה	
מנכס שברשותו.....	368
33. שיעבוד רכב, אינו מהווה "משתנה" המשפיע על שוויו.....	368
34. בדין הביאו המוסד בחשבון כהכנסה שיש למערער.....	369
35. לא ניתן לראות בזכויות אלו כזכויות מהן ניתן להפיק הכנסה בפועל,	
או כזכויות המניבות הכנסה רעיונית לעניין גמלת הבטחת הכנסה.....	370
36. אין לקזז מגמלת הבטחת הכנסה תשלום שמקבל מבוטח מבן משפחה	
לצורך החזקת דירה.....	372
37. שימוש קבוע ברכב כהפקת הכנסה.....	373
38. הקצבה המשולמת לתובעת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים תיחשב	
כ"הכנסה".....	373
39. הנתבע לא עמד בנטל להוכיח יכולתו הממשית של התובע להפיק	
מקרקע שבבעלות הכנסה בפועל.....	374

40. המוסד הפעיל את סמכותו כדין וכחוק עת שלל גמלת הבטחת הכנסה.....	375
41. התובע הוכיח כי הכנסתו העיקרית היא מעזרה משפחתית.....	376
42. האם נעשה על-ידי התובעת שימוש ברכב השולל את זכאותה להבטחת הכנסה ובאיזה תקופה נעשה שימוש.....	377
43. עניינים שונים.....	378
פרק י"א: הכנסה - הוראות מיוחדות לעניין נכס שהוא רכב מנועי - סעיף 9א לחוק.....	381
1. הדין.....	381
2. כללי.....	382
3. שימוש ברכב לצרכים רפואיים - סעיף 9א-ג(2) לחוק הבטחת הכנסה.....	384
4. שימוש ברכב שלא לצרכים רפואיים - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	385
5. חישוב שווי הרכב - הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	386
6. קביעת שווי הרכב - זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	387
7. קביעת שווי רכב לבחינת זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - תמיכה משפחתית - התביעה נדחתה.....	389
8. רכב מעוקל הינו עדיין רכב בבעלות הרשום כבעל הרכב - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	390
9. שלילת זכאות גמלת הבטחת הכנסה בשל שימוש ברכב - התיישנות - התביעה נדחתה.....	391
10. שימוש ברכב - גמלת הבטחת הכנסה - "מבצע סכנין" - התביעה נדחתה.....	392
11. עניינים שונים.....	394
פרק י"ב: הכנסה - הכנסות שלא יחשבו - סעיף 10 לחוק.....	397
1. הדין.....	397
2. כללי.....	397
3. תקנה 17 מכוחו של סעיף 10 לחוק.....	398
4. שלילת דמי מזונות עקב עדכון הכנסות מדמי אבטלה - התביעה נדחתה.....	400
5. בית-הדין לא ראה בעזרה המשפחתית שקיבלה התובעת בתשלום שכר הדירה כהכנסה אשר פוגעת בזכאותה לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה ברובה.....	402
6. הכנסה רעיונית, כהכנסה השוללת קבלת גמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה בחלקה.....	405
7. התרומה המתמשכת לה זכתה התובעת לא שללה את הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה.....	406

8. הכנסה מנכס מקרקעין כשוללת גמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה.....	406
9. בעלות על רכב - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה (פסק-דין משנת 1996).....	406
פרק י"ג: הכנסה - הכנסות בני הזוג - סעיף 11 לחוק.....	409
1. הדין.....	409
2. כללי.....	409
3. האם התובע מקיים משק בית משותף עם גרושתו?.....	411
4. האם זכאית התובעת לתשלום גמלה בהתאם לסעיף 11 לחוק הבטחת הכנסה?.....	412
5. האם בדין נשללה זכאות התובע לגמלת הבטחת הכנסה כיחיד?.....	413
6. האם כדין הופחתה זכאות התובעת בדיעבד לגמלת הבטחת הכנסה בעקבות המגורים המשותפים עם בן הזוג?.....	414
7. האם התובע ובת זוגתו חיים כידועים בציבור לצורך קביעת זכאות קבלת גמלת הבטחת הכנסה?.....	414
8. האם כדין נשללה זכאות התובע לגמלת הבטחת הכנסה לפי סעיף 11 לחוק הבטחת הכנסה?.....	415
9. האם זכאית התובעת לגמלת הבטחת הכנסה מכוח סעיף 11 לחוק הבטחת הכנסה?.....	416
10. האם זכאי התובע לקבל החזר תוספת השלמת הכנסה שקוזה לו מקיצבת הזקנה רטרואקטיבית?.....	417
11. האם בדין דחה הנתבע את תביעתו של התובע לגמלת הבטחת הכנסה כיחיד?.....	417
פרק י"ד: הכנסה - ניכויים לעניין מי שמלאו להם 55 שנים וטרם הגיעו לגיל פרישה ולעניין מועסקים בעלי יכולת עבודה מופחתת, שלא משתלמות להם קיצבאות שאירים או תלויים - סעיף 12 לחוק.....	419
1. הדין.....	419
2. כללי - דברי הסבר.....	420
3. ניכוי מקיצבת השלמת הכנסה - כפל קצבאות - התביעה נדחתה.....	420
4. זכאות להשלמת הכנסה - הכנסות התובע עלו על ההכנסה המותרת לתשלום השלמת הכנסה (הכנסות מהשכרת דירה) - התביעה נדחתה.....	421
5. קיצבת השלמת הכנסה - הגדלת קיצבה אחת וביטול קיצבה אחרת - "נקודת איפוס הגמלה" - התביעה נדחתה.....	421
6. קיצבת השלמת הכנסה - דמי מזונות שהתקבלו באיחור של כמה שנים לא שללו זכאות רטרואקטיבית לגמלת הבטחת הכנסה.....	422
7. גמלת הבטחת הכנסה - סכום כסף שהוא בגדר נכס (פיננסי) - התביעה נדחתה.....	422

פרק ט"ו: הכנסה - ניכויים לעניין מי שטרם מלאו להם 55 שנים ולא משתלמות להם קיצבאות שאירים או תלויים - סעיף 12א לחוק	425
1. הדין	425
2. כללי	425
3. חישוב ניכויים לפי הכנסה ולפי הרכב המשפחה	426
פרק ט"ז: ניכויים לעניין מי שהגיעו לגיל פרישה, ומי שמשתלמות להם קיצבאות זקנה, שאירים או תלויים - סעיף 12ב לחוק	429
פרק י"ז: תביעות - בירור תביעות - סעיף 13 לחוק	431
פרק י"ח: תשלום גמלאות - תקופת התשלום - סעיף 14 לחוק	433
1. הדין	433
2. כללי - דברי הסבר	433
3. תקופת תשלום הגמלה - על המוסד להודיע על הפסקת תשלום גמלה, ולא להסתפק בהפסקתה בפועל - הערעור התקבל	434
4. מועד תשלום גמלת הבטחת הכנסה - הצדדים היו חלוקים באשר למועד בו הוגשה התביעה לנתבע - התביעה נדחתה	435
5. מועד תשלום גמלת הבטחת הכנסה - התובעת לא הגישה את תביעתה במועד בשל חוסר ידיעתה - התביעה נדחתה	436
6. מועד תשלום גמלת הבטחת הכנסה - התובעת הגישה בקשה לגמלה בעד תקופה שקדמה למועד הגשת התביעה - התביעה נדחתה	436
7. ההלכה הפסוקה	439
8. היציאה הנוספת של המערער את הארץ מביאה כדין לשלילת הגמלה ממנו, משאינה מנויה בסעיף החריגים ומשאינה בנסיבות של כורח	443
9. התובע לא הצביע על מקור לתביעתו לתשלום רטרואקטיבי	444
10. האם בדין נדרש התובע להשיב גמלת הבטחת הכנסה, ששולמה לו בגין חודשים מאי 2015 עד ספטמבר 2015?	445
פרק י"ט: תשלום גמלאות - זכאי לגמלה שיצא את ישראל - סעיף 14א לחוק	447
1. הדין	447
2. כללי - דברי הסבר	448
3. טיסה לחוץ לארץ בטרם הגשת התביעה לגמלת הבטחת הכנסה - בטרם כניסת התיקון לחוק לתוקף - תחולה רטרואקטיבית של חקיקה	450
4. המערער יצא מן הארץ פעמיים באותה שנה ולכן לא היה זכאי לגמלת הבטחת הכנסה - הערעור נדחה	453
5. שלילת דמי מזונות בשל יציאות רבות לחוץ לארץ של התובעת - הערעור נדחה	455
6. התובע יצא לחוץ לארץ לפני הגשת התביעה לגמלת הבטחת הכנסה בפעם הראשונה - התביעה התקבלה	458

7. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - יציאה בשל סיבות רפואיות - התביעה נדחתה.....	459
8. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - יציאה בשל הליכים משפטיים - התביעה נדחתה.....	462
9. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - יציאה בשל לוויה וחתונה - התביעה נדחתה.....	464
10. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - טיפול בבן משפחה חולה הגר דרך קבע בחוץ לארץ - התביעה נדחתה.....	466
11. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - יציאות לחוץ לארץ לרגל סידורי הלוויות - התביעה התקבלה.....	467
12. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - נסיעה שאינה כרוכה בתשלום - התביעה נדחתה.....	469
13. שלילת הגמלה בשל יציאות לחוץ לארץ - יציאה בשל חרדה מהמלחמה - התביעה נדחתה.....	470
14. יציאה מהארץ - זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - עליה לרגל למכה - התביעה נדחתה.....	471
15. יציאה מהארץ - זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - ליווי על-ידי אפוטרופוס למטרות נופש - התביעה נדחתה.....	472
פרק כ': תשלום גמלאות - מענק חימום - סעיף 14 לחוק.....	475
פרק כ"א: תשלום גמלאות - מענק פטירה - סעיף 15 לחוק.....	477
פרק כ"ב: תשלום באמצעות גוף אחר - זכות לתביעה ולפיצוי - סמכות לשלול גמלה - סעיפים 16, 17 ו-18 לחוק.....	479
פרק כ"ג: הוראות עזר לביצוע - חובת התובע - סעיף 19 לחוק.....	481
1. הדין.....	481
2. דחיית בקשה לגמלת הבטחת הכנסה של מבוטח המעלים מידע או לא מוסר מידע מלא.....	481
3. זכות השימוע בטרם דחיית תביעה לגמלה על-ידי המוסד לביטוח לאומי.....	482
4. המערערת לא מסרה פרטים והבהרות הנדרשים - לבחינת זכאותה לגמלת הבטחת הכנסה - הערעור נדחה.....	484
5. אי-מסירת מידע לביטוח לאומי אודות מקומות עבודה - זכאות לקבלת גמלת הבטחת הכנסה - הערעור התקבל (הוחזר לבית-הדין האזורי לבחינה האם המשיבה חייבת כספים למוסד לביטוח לאומי).....	486
6. המערער לא שיתף פעולה עם המוסד לביטוח לאומי ולא הוכיח כי הנכסים אינם רשומים על שמו - גמלת הבטחת הכנסה - הערעור נדחה.....	488
7. אי-גילוי מלא של זכויות התובע בנכסים שונים - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	489

8.	אי-שיתוף פעולה עם הנתבע (לא הומצאו המסמכים שנדרשו) - גמלת הבטחת הכנסה - המצאה באיחור - התביעה נדחתה.....	490
9.	חובת התובע לשתף פעולה ולמסור מסמכים נדרשים - גמלת הבטחת הכנסה - אורח חיים בדואי (פוליגמיה) - התביעה התקבלה.....	495
10.	חוסר שיתוף פעולה בהמצאת מסמכים והסתרת מידע - גמלת הבטחת הכנסה - הכנסה רעיונית - התביעה התקבלה בחלקה.....	496
11.	אי-דיווח על שינוי במצב המשפחתי (נישואים לפי הדת המוסלמית וידועים בציבור) - גמלת הבטחת הכנסה - זכות הטיעון - התביעה נדחתה.....	500
12.	אי-דיווח למוסד לביטוח לאומי - היעדר דיווח על עבודה וסיום עבודה - זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	502
13.	אי-דיווח למוסד לביטוח לאומי על כתובת עדכנית - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	502
14.	אי-מסירת מידע על הכנסות בן הזוג - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה באופן חלקי.....	503
15.	נדחתה תביעת המערער להבטחת הכנסה.....	504
16.	שולמו למערער תשלומים שלהם לא היה זכאי על-פי דין.....	504
17.	לא נמצא כי התנהלות המוסד אינה מקיימת את הדרישה להפעיל את סמכותו על-פי סעיף 19 לחוק במידתיות ובסבירות.....	505
18.	בדין נשללה זכאותו של המערער להבטחת הכנסה בשל הכנסות.....	506
19.	נקיטה בצעד של שלילת הגמלה, כתגובה לאי המצאת המסמכים על-ידי המבוטח, ללא בדיקת ההשפעה של החוסר על הזכאות לגמלה, עשויה להיחשב כלא מידתית.....	508
20.	נדחתה תביעה להבטחת הכנסה נוכח מהימנותה של התובעת.....	509
21.	נדחתה תביעת התובע לגמלת הבטחת הכנסה, עקב התיישנות התביעה והיעדר המצאת מסמכים.....	510
22.	התובע הסתיר את פעילותו העסקית מהנתבע.....	511
23.	נדחתה תביעה בכל העילות.....	511
24.	לא היה מקום לשלול את התביעה לגמלת הבטחת הכנסה לתובעת, בגין בעלות בכלי הרכב.....	512
25.	צדק הנתבע כאשר שלל מהתובע את גמלת הבטחת הכנסה בשל חוסר שיתוף פעולה.....	513
26.	התובעת לא מסרה מידע מלא ונכון על הכנסותיה בפועל לנתבע.....	513
27.	קיימת לתובע זכאות להבטחת הכנסה נוכח המסמכים שהציג.....	514
28.	בדין נשללה גמלת התובעת נוכח קיומם של נכסים שניתן להפיק מהם הכנסה.....	515
	פרק כ"ד: הוראות עזר לביצוע - חובת עדכון פרטים - סעיף 20 לחוק... 517	
1.	הדין.....	517
2.	כללי.....	517

3. עדכון הכנסות - התובע קיבל כספים ממספר מקורות אשר שללו את זכאותו לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	520
4. אי-דיווח על נישואים - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה.....	521
5. אי-דיווח על הכנסה רעיונית ושכר עבודה - התביעה נדחתה.....	524
6. אי-דיווח למוסד לביטוח לאומי - היעדר דיווח על עבודה וסיום עבודה - זכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	525
7. אי-דיווח למוסד לביטוח לאומי על כתובת עדכנית - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	525
8. אי-מסירת מידע על הכנסות בן הזוג - גמלת הבטחת הכנסה - התביעה התקבלה באופן חלקי.....	527
9. חובת עדכון פרטים - השתהות בדיווח - התביעה נדחתה.....	527
10. עדכון המוסד לביטוח לאומי - בעלות ברכב המשפיעה על הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה - התביעה נדחתה.....	528
11. חובת הדיווח - אי-דיווח על ניהול משק בית משותף - התביעה נדחתה.....	531
12. חובת עדכון פרטים - אי-עדכון על מכירת דירה - התביעה נדחתה.....	534
13. חובת עדכון פרטים - אי-דיווח על כספי פיצויים - התביעה נדחתה.....	534
14. שימוש ברכבים וקבלת קצבת הבטחת הכנסה.....	535
15. לא נפלה טעות בהחלטת הנתבע לפיה נשללת גמלת הבטחת הכנסה.....	536
16. נדחתה תביעה - התובע עובד בניגוד לדיווחיו.....	536
17. תביעתו של התובע הוחזרה לוועדה לביטול חובות.....	537
פרק כ"ה: מסירת מידע מטעה או אי-מסירת מידע שדרש המוסד לביטוח לאומי - סעיף 20א לחוק.....	539
1. הדין.....	539
2. כללי.....	539
3. האם פיצויים ששולמו לתובע בגין תאונת דרכים יחשבו כ"הכנסה" לעניין בחינת זכאותו לגמלת הבטחת הכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה, והאם הנתבע נהג כדין בזקיפת אותם פיצויים על חשבון גמלת הבטחת הכנסה המגיעה לתובע?.....	540
4. האם הופסק תשלום גמלת הבטחת הכנסה לתובעת בשל הכנסות רעיוניות מנכס העולות על סכום הגמלה?.....	541
5. האם הנתבע הרים את הנטל להוכיח כי לבעלה של התובעת היו הכנסות מחנות מכולת וכי התובעת נמנעה ביודעין מלמסור לנתבע על הכנסות אלה?.....	541

6. האם זכאית התובעת לגמלת מזונות והבטחת הכנסה, והאם בדין דחה	
הנתבע את תביעת התובעת לגמלאות אלו, בשל הכנסות שיש לתובעת,	
כטענתו, בגין השכרת נכס?	542
7. האם בדין נשללה גמלת התובעת על-פי סעיפים 19 ו- 20 לחוק הבטחת	
הכנסה?	542
פרק כ"ו: הוראות עזר לביצוע - עונשין - סעיף 20ב לחוק	545
פרק כ"ז: הוראות עזר לביצוע - חקירה ודרישת ידיעות - סעיף 21	547
לחוק	547
1. הדין	547
2. כללי	547
3. האם בדין דחה המוסד לביטוח לאומי את תביעת התובע לגמלת	
הבטחת הכנסה מכוח סעיף 21 לחוק הבטחת הכנסה?	548
4. האם הנתבע דחה כדין תביעה לגמלת הכנסה שהתובע הגיש בנימוק	
שבבדיקה שנערכה, התובע אינו מתגורר בכתובת שמסר?	549
5. האם בדין נדחתה תביעת התובעת, לתשלום גמלת הבטחת הכנסה מן	
הטעם שלא המציאה מסמכים כנדרש וכן בשל כך שבן זוגה לא שיתף	
פעולה עם חוקר המוסד?	549
6. האם נהג הנתבע כדין בהפסיקו את זכאותה של התובעת לגמלת	
הבטחת הכנסה, נוכח הטענה שהיא מנהלת חיים משותפים עם בן זוג וכי	
לא אפשרה לחוקרים לצלם ראיות לכך?	550
7. האם בדין ניתנה החלטת הנתבע אשר קבע לתובעת חוב בגין גמלת	
הבטחת הכנסה נוצר עקב דחיית תביעה לגמלת הבטחת הכנסה בגין אי-	
שיתוף פעולה עם חוקרי הנתבע?	551
8. האם נוצר לתובעת חוב עקב חוסר שיתוף פעולה, כמתחייב מסעיף 21	
לחוק הבטחת הכנסה?	552
פרק כ"ח: עניינים שונים	553
1. אחריותם של מנהלים - סעיף 22 לחוק	553
2. תחולת הוראות חוק הביטוח סעיף 23 לחוק	553
3. צרכים מיוחדים - סעיף 24 לחוק	553
4. מימון - סעיף 25 לחוק	554
5. בית-הדין לעבודה - סעיף 26 לחוק	554
6. הגשת תביעות ותשלום גמלאות - סעיף 27 לחוק	554
7. תיקון חוק הביטוח - סעיף 28 לחוק	554
8. תיקון חוק שירותי הסעד - סעיף 29 לחוק	555
9. הוראות מעבר - סעיף 30 לחוק	555
10. הוראות מיוחדות - סעיף 30א לחוק	555
11. ביצוע - סעיף 31 לחוק	556
12. תחילה - סעיף 32 לחוק	556
פרק כ"ט: תמצית ההלכה הפסוקה	557

1. הבקשה נעדרת כל נימוק באשר למצבם הכלכלי של המבקשים, למעט הטענה כי הם זכאים להבטחת הכנסה, ומכוח זאת פטורים, לטענתם, מתשלום אגרה ומהפקדת ערובה. אלא שמעבר לאמירה כללית זו, לא הונחה תשתית עובדתית או ראייתית, ולו מינימלית, שתעיד על היעדר יכולת כלכלית	557
2. הזכות לקיום מינימלי בכבוד, הוכרה על-ידי בית-משפט כמצויה בגרעינה של הזכות החוקתית לכבוד	557
3. לאחר בחינת טענות הצדדים בפנינו לכאן ולכאן, הגענו לכלל מסקנה כי הנכון הוא לסטות מהלכת מלכך, ובניגוד לעמדת רוב חברי המותב שם, לקבוע כי על המוסד להביא את הנסועה בחשבון בעת קביעת שווי הרכב כמשמעותו בחוק הבטחת הכנסה	557
4. בהיותו של המשיב גוף הממומן מכספי הציבור, מצופה כי הכללים המזכים בגמלה מקופתו יהיו כללים ברורים ואחדים. לא מן הנמנע כי כאשר נקבעים כללים אלו יהיו מי שלא ייכנסו בגדרי אותם כללים, אך אין בעובדה זו שלעצמה כדי לקבוע כי אותם כללים חורגים ממתחם הסבירות ואינם ענייניים	557
5. האם החלטת הנתבע לשלול מהתובעת את גמלת הבטחת הכנסה רטרואקטיבית בשל היותה ידועה בציבור ניתנה כדין? התובעת הרימה את הנטל להוכיח כי היא לא ידועה בציבור של מר א' בתקופה הרלוונטית, ומשכך יש להמשיך לשלם לה את גמלת הבטחת ההכנסה, תוך ביטול החוב שנוצר לתובעת בשל כך	557
6. התובעת לא הוכיחה שהיא זכאית לגמלת השלמת הכנסה מחודש יוני 2021 ואילך, והשלמת ההכנסה ששולמה לה נשללה כדין. בחינת הזכאות להשלמת הכנסה לקצבת שארים, כמו הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה, נערכת בשים-לב לתכלית הסוציאלית העומדת ביסודו של חוק הבטחת הכנסה, שהיא להבטיח רמת קיום מינימאלית לנזקקים	558
7. לנוכח ביטול הזכאות של התובעת לגמלת מזונות נוצר לה חוב בדמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות מינימליים שהועמד על תקופת ההתיישנות. טענת התובעת לפיה עצם יצירת החוב בעניינה מהווה גביה כפולה של דמי ביטוח ודמי ביטוח בריאות מאחר והנתבע כבר גבה את דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות מתשלומי המזונות שהשתלמו לה - אינה נכונה	558
8. סעיף 9 לחוק להבטחת הכנסה - גם אם אמרה התובעת לחוקר את שמצויין בהודעה, אנו מקבלים את התביעה ומורים לנתבע לשנות את החלטתו כאמור במכתבו מיום 12.01.23 באשר ללקיחת תשלומי בן הזוג בתלושי ההכנסות ולהשלים את תשלומי הגמלה בהתאם	558

9. בעניינינו, התובע לא חלק על כי מדובר ברכב ששווי הרבה מעל הסכום המקסימלי שנקבע בתקנות. עיקר טענתו, כי הרכב רשום על שמו אך איננו שלו. משאלו הם פני הדברים, הנטל להראות כי הרישום של הרכב איננו מייצג את מצב הדברים וכי על-אף הרישום התובע אינו הבעלים - מוטל על התובע.....	558
10. בסעיף 14א לחוק הבטחת הכנסה נקבעו הכללים באשר לזכאות לגמלת הבטחת/השלמת הכנסה של זכאי לגמלה שיצא את ישראל. סעיף 14א(ג) לחוק דן בזכאות זכאי שהוא או בן זוגו הגיעו לגיל פרישה.....	559
11. חוק הבטחת הכנסה קובע מנגנון מורכב של הענקת גמלאות לתושבי ישראל חסרי אמצעים שאינם מתפרנסים, או שהכנסתם נמוכה מאוד והם אינם זכאים לגמלה מכוח מסגרת אחרת של ביטוח סוציאלי. החוק נועד לספק את הבסיס הכלכלי (החומרי) הנדרש לקיום במדינת ישראל. לעומת-זאת, החוק אינו מיועד לאלה היכולים להשתכר את המינימום שנקבע בו, או היכולים להפיק הכנסה מנכס כלשהו. נקודת המוצא בחוק הינה כי בעלים של נכסים ורכוש אינו זקוק לקצבה צנועה כדי לשמור על רמת קיום מינימאלית.....	559
12. תכלית חוק הבטחת הכנסה היא להבטיח כרשת מגן אחרונה אמצעי מחיה מינימאלי לפי שאין לו הכנסה, כחלק מזכות חוקתית לקיום אנושי בכבוד. תשלומה של גמלת הבטחת הכנסה מותנה במספר תנאים, ביניהם מבחן ההכנסות, שתכליתו להעניק את הגמלה רק למי שאכן אין לו הכנסה מספקת לצורך מילוי צרכיו הבסיסיים ואף אין באפשרותו להפיק הכנסה. לפיכך, מקרקעין המשמשים למגורים לא ילקחו בחשבון בעת בחינת הכנסת המבוטח ולא תיוחס להם "הכנסה רעיונית".....	559
שער ג': חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972 - דין, הלכה ודברי הסבר	561
פרק א': פרשנות - הגדרות - סעיף 1 לחוק	561
1. הדין.....	561
2. "זוכה".....	561
3. "סוגי הזוכים".....	562
4. פרשנות המונח "זוכה" - ההכרה בזכאות הקטין למזונותיו על-פי חוק המזונות.....	563
5. הגדרת "בני זוג".....	565
6. משנמצאים הילדים במשפחה אומנת - אין האישה נכנסת להגדרת ה"זוכה".....	565
7. האם כדין הופסק התשלום?.....	566
8. הנתבע ישלם לתובעת ולבתה בגין זכאותה על-פי חוק המזונות.....	566
9. התובעת זכאית לקבל מהמוסד את דמי המזונות הנתבעים ממנה.....	567
10. האם יש לראות את התשלום לתובעת מכוח הפסיקתה כהכנסה שיש לקחת בחשבון לצורך חישוב גמלת הבטחת הכנסה?.....	568

11. התובעת אינה עונה להגדרת "זוכה" בחוק המזונות	570
פרק ב': תשלום לזוכה מאת המוסד - סעיפים 2 עד 13 לחוק	571
1. הזכות לתשלום לפי חוק זה - סעיף 2 לחוק	571
1.1 הדין	571
1.2 כללי	571
1.3 שווה שלא כדין	571
1.4 שאלת תושבותה של המשיבה תלויה בשאלת מקום מגוריה, בהתאם לקו הגבול המפריד בין ישראל לשטחים	572
1.5 במועד מתן פסק-הדין שקבע את החיוב במזונות וכן בתקופה שקדמה לכך, הנתבע לא היה "תושב"	573
1.6 על-מנת שהתובעת תכנס בשערי הזכאות על-פי החוק, עליה להוכיח, כי הגרוש, הוא החייב על-פי פסק המזונות, היה תושב ישראל	574
1.7 על-פי חוק המזונות התובעת אינה "זוכה" ואינה זכאית לדמי מזונות מהמוסד	575
1.8 מקבילית הכוחות בין צרכי הזכאים למזונות לבין זו של החייב	576
1.9 פטור מלא של האב מחוב מזונות הקטינה וזאת בהתבסס על הגדרתו של ההלכתית של המשיב כשוטה	577
1.10 נדחה ערעור כנגד משיב 1 בהיעדר עילה	577
1.11 בוטלה דחיית תביעתה של המערערת לקצבת מזונות	578
1.12 נדחה ערעור המערערת לתשלום מזונות	579
1.13 המערערת זכאית לקבלת קצבת שארים מהמשיב	580
1.14 נדחה ערעורה של אישה על שלילת זכותה למזונות מהמל"ל לאחר שנמצא כי המשיכה להתגורר עם בעלה	582
1.15 נדחה ערעור לקבלת מזונות - המערערת לא התגוררה עם המנוח	583
1.16 לא הוכח שהתקיימה דרישת התושבות של "החייב" (המשיב)	584
1.17 המקום לבירור הוא בלשכת ההוצאה לפועל	585
1.18 הנטל להוכחת תושבותו של חייב	586
1.19 כאשר תובע מודה כי עזב את תחום מדינת ישראל וכי התגורר מחוץ לו, עובר נטל ההוכחה, כי חזר להתגורר בתחום, אל התובע	587
1.20 מבחן אובייטיבי לניהול משק בית משותף לעומת מבחן פורמאלי	588
1.21 התובעת זכאית לקבל מזונות מהנתבע	589
1.22 עניינה של התובעת יוחזר לוועדה לבחינת חובות	590
2. שיעורי התשלום - סעיף 3 לחוק	591
2.1 הדין	591

2.2	לבתי-הדין לעבודה סמכות לדון בשאלת חוקיותם של סעיפי
591	חוק.....
2.3	בית-משפט לא ראה מקום להתערבות בממצאיו ובמסקנותיו של
591	בית-המשפט קמא.....
2.4	קציבת המזונות נעשית "מזמן לזמן" ובהתקיים שינוי נסיבות, או
	עם גילוי פרטים נוספים, רשאים הזכאי למזונות או החייב להגיש
592	בקשה נוספת.....
3.	בקשה לתשלום ואישורה - סעיף 4 לחוק.....
593	3.1 הדין.....
594	3.2 כללי.....
594	3.3 פרשנות.....
595	3.4 המבחנים למתן גמלה.....
596	3.5 היחס בין חובת האם למזונות בנה הקטין אל מול חובת הורי האב, והאם האפשרות לקבל את המזונות מהמוסד לביטוח לאומי.....
598	3.6 חוק המזונות לא נועד להבטיח תשלום מזונות מקופת הציבור לחייל בשירות סדיר.....
599	3.7 קיומו של רציונל תשלום חלף מזונות ודחיית תביעת האשה נגד המוסד בגין הפסקת תשלום מזונות.....
602	4. הודעה למבקש - סעיף 5 לחוק.....
602	5. תקופת התשלום - סעיף 6 לחוק.....
603	6. ביטול התשלום ושינוי שיעורו - סעיף 7 לחוק.....
603	7. מתן הודעות - סעיף 8 לחוק.....
605	8. חובת עדכון פרטים - סעיף 8א לחוק.....
607	9. הפסקת הזכות לתשלום - סעיף 9 לחוק.....
608	10. זוכה שיצא את ישראל - סעיף 9א לחוק.....
608	10.1 הדין.....
609	10.2 כללי.....
610	10.3 שלילת גמלת הבטחת הכנסה לאזרח שיצא מהארץ לשם קיום מצוות העלייה לרגל למכה.....
611	10.4 אין להפעיל ביקורת שיפוטית על חוקתיות הוראת הסעיף.....
612	11. זכות הזוכה לגבות הפרשים - סעיף 10 לחוק.....
613	12. הודעה למוסד - סעיף 11 לחוק.....
613	13. ניכוי סכומים שנתקבלו מאת החייב - סעיף 12 לחוק.....
616	14. תובענה - סעיף 13 לחוק.....
617	פרק ג': גביה מן החייב - סעיפים 14 עד 15 לחוק.....
617	1. גביה וקיצוז - סעיף 14 לחוק.....
617	1.1 הדין.....
617	1.2 סמכות המוסד לגבות חוב מזונות.....
623	1.3 קיצוז מגמלאות.....

1.4	מקור תשלום היתר אינו רלוונטי	623
1.5	זכות הקיזוז	624
1.6	קיזוז רטרואקטיבי	624
1.7	הגבלת חייב בתיק מזונות ליציאה מן הארץ	625
1.8	חוק הבטחת תשלום המיועד להבטיח כי הזוכה לא יוותר ללא אמצעי מחייה, אך אין מטרתו לשחרר את החייב מן החוב ולהעמיסו על הציבור כולו	626
1.9	נדחתה עתירה על-הסף בשל קיומו של סעד חלופי	627
1.10	ככל שיש בפי העותר טענת "פרעתני" עליו להעלותה בפני רשם ההוצאה לפועל	628
1.11	המקרה אינו בא בגדרי אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבותו של בית-משפט	629
1.12	מה דינה של הגבלה שהוטלה מכוח חוק ההוצאה לפועל, לאחר מתן צו כינוס בהליך פשיטת הרגל?	629
1.13	מחיקת חובות מזונות על-ידי המוסד לביטוח לאומי	630
1.14	שיטת המערער פוגעת באותם זוכים להם ביקש המחוקק לתת יתרון	630
1.15	הקלה והחמרה עם חייב	631
1.16	סעיף 74 לחוק ההוצאה לפועל כלל אינו חל כשהנושה הוא המוסד לביטוח לאומי לפי חוק המזונות	632
1.17	התקבלה הצעת המל"ל, לפיה חוב המזונות ישולם בתשלומים של 400 ש"ח לחודש	633
1.18	ההסדר שהציע המוסד לביטוח לאומי לפיו הוא יקזז 10% מקצבת הזקנה מידי חודש מאוזן וסביר בנסיבות העניין	634
1.19	אין מקום לסטות מהוראת החוק בעניין זכות הסוברוגציה שיש למל"ל	635
1.20	לא נמצא טעם לפגם בכך שהמוסד הפעיל את זכות הקיזוז המוקנית לו בסעיף 14(ג) לחוק המזונות	636
1.21	"השתק פלוגתא" השולל את זכותו של המוסד לקיזוז חוב המזונות של המערער מושא הליכי הוצאה לפועל מגמלה שהמערער היה זכאי לה	636
1.22	המבקש לא הצביע על טעם מיוחד לתקופת האיחור הארוכה בהגשת הערעור	638
1.23	אין בטענות המערער כדי לבסס התערבות בהחלטת המוסד	639
1.24	אין לקזז מגמלת הבטחת הכנסה תשלום שמקבל מבוטח מבן משפחה לצורך החזקת דירה	640
1.25	המוסד הפעיל את שיקול-דעתו כנדרש	641
1.26	נדחה ערעור על קיזוז כדין חובו של המערער למוסד מדמי האבטלה	641

1.27	עומדת למוסד הזכות לקזז את סכום הגמלה הרטרואקטיבית
642	המגיעה למערער מחובו למוסד
1.28	המערער זכאי לגמלת הבטחת הכנסה מיום מתן פסק-הדין
643	למזונות
1.29	גביית חוב מזונות של מבוטח, הן במסגרת הליכי הוצאה לפועל
644	והן בדרך של קיזוז מהגמלאות
1.30	קיזוז בשל חוב לכאורה בגין תשלום "דמי ביטוח" לנתבע
645	1.31 סמכותו של הנתבע לגבות את החוב שנוצר כתוצאה מתשלומי
646	המזונות שהעביר לזוכה
1.32	הנתבע רשאי להמשיך ולקזז את יתרת חוב המזונות מגמלת
647	הנכות הכללית
1.33	תביעה להשבה בגין קיזוז יתר לטובת חוב המזונות
647	1.34 קיזוז קצבאות בהתאם לחוק
648	1.35 על המבוטח להשיב את הסכום ששולם במקומו, מכוח הוראות
649	חוק המזונות
649	1.36 נדחתה בקשה למתן סעד זמני
1.37	קיזוז מקצבת נכות ומהבטחת הכנסה - קבלת התביעה והתאמת
650	הקיזוז
656	2. העברת ההפרש לזוכה - סעיף 15 לחוק
657	פרק ד': הוראות שונות - סעיפים 16 עד 23 לחוק
657	1. תקציב - סעיף 16 לחוק
657	2. עונשין - סעיף 17 לחוק
658	3. ייחוד תשלומים - סעיף 18 לחוק
658	4. ביצוע ותקנות - סעיף 20 לחוק
658	5. הוראות מעבר לעניין הפעלת החוק - סעיף 21 לחוק
658	6. תחולה - סעיף 22 לחוק